

**สรุปประเด็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครอง
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

ที่	ประเด็นโต้แย้ง	สรุปคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑	<p>➤ ประสบปัญหาด้านการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอ - ไม่สามารถจัดเก็บเงินได้ครบถ้วน - การชำระค่าปรับทางปกครองจะทำให้แหล่งกำเนิดมลพิษล้มละลาย 	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรณีมีการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ กฎหมายกำหนดให้มีการชำระค่าปรับทางปกครองตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุ แต่ต้องไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทต่อวัน ■ ดังนั้น การกำหนดจำนวนค่าปรับทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่สั่งให้ชำระเป็นรายวันในอัตราวันละ ๕๐๐ บาท จึงถือว่าเหมาะสมและพอสมควรแก่เหตุแล้ว
๒	<p>➤ การระบายน้ำทิ้งออกสู่ภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - แหล่งกำเนิดมลพิษ ไม่ได้ปล่อยน้ำเสียออกสู่ภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ - น้ำทิ้งที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเก็บไปตรวจวิเคราะห์มิใช่ น้ำทิ้งที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษ แต่เป็นน้ำทิ้งที่เกิดจากภายนอกไหลเข้ามาปะปน 	<ul style="list-style-type: none"> ■ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษยังคงปล่อยน้ำเสียออกสู่ภายนอกเขตที่ตั้งจริง โดยปล่อยออกในบริเวณปลายท่อของร่องน้ำทิ้ง และน้ำทิ้งดังกล่าวมีค่าเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีน้ำจากภายนอกไหลเข้ามาปะปน เพราะในบริเวณพื้นที่ข้างเคียงมีสภาพแห้งและไม่มีน้ำเสียอื่นใด ■ ดังนั้น น้ำทิ้งที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเก็บมาตรวจวิเคราะห์ จึงเป็นน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษ
๓	<p>➤ นิยามคำว่า “มลพิษ”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ คำว่ามลพิษ ตามนิยามในมาตรา ๔ พ.ร.บ. ส่งเสริมฯ “น้ำเสีย” ถือเป็น “ของเสีย” ตามนิยามความหมายของ มาตรา ๔ และ “ของเสีย” ถือเป็น “มลพิษ” ■ ดังนั้น การที่แหล่งกำเนิดมลพิษระบายน้ำทิ้งที่มีค่าเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ จึงถือว่ามีภาระบาย “มลพิษ” ตามความหมายดังกล่าวแล้ว และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต้องถือว่าถูกต้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ที่	ประเด็นได้แย้ง	สรุปคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔	<p>➤ การแจ้งคำสั่งปรับทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>- ปัจจุบันแหล่งกำเนิดมลพิษประกอบกิจการในฐานะที่เป็น “นิติบุคคล” ไม่ใช่ “บุคคลธรรมดา”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ จากการตรวจสอบใบอนุญาตประกอบกิจการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องที่ พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการในฐานะบุคคลธรรมดา และไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการในฐานะที่เป็นนิติบุคคล เพราะไม่มีเอกสารประกอบคำขอตามที่กฎหมายกำหนด ■ ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแจ้งคำสั่งปรับทางปกครองไปยังแหล่งกำเนิดมลพิษในฐานะ “บุคคลธรรมดา” จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว
๕	<p>➤ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>- เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไม่บันทึกคำคัดค้านของผู้ร่วมตรวจสอบลงในแบบบันทึกการตรวจสอบมลพิษ</p> <p>- ขณะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเข้าตรวจสอบไม่แจ้งให้แหล่งกำเนิดมลพิษให้ทราบ (ไม่นัดหมายล่วงหน้า)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรณีมีผู้นำตรวจสอบ และมีพยานการตรวจสอบลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในแบบบันทึกการตรวจสอบแล้ว ถือว่าเป็นการยอมรับการตรวจสอบสถานที่ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น
๖	<p>➤ เกิดเหตุอันไม่อาจคาดหมายได้</p> <p>- กรณีเกิดฝนตกหนัก</p> <p>- กรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำประตुरะบายน้ำทิ้ง ทำให้มีน้ำจากภายนอกไหลเข้ามาปะปน</p> <p>- กรณีอุปกรณ์ภายในระบบบำบัดน้ำเสียเกิดชำรุด เช่น ปั๊มน้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรณีเกิดฝนตกหนัก มีน้ำไหลย้อนเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย <ul style="list-style-type: none"> - การที่ฝนตกหนักเป็นเหตุการณ์ปกติที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษควรคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นเป็นปกติ ■ กรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำประตुरะบายน้ำทิ้ง ทำให้มีน้ำจากภายนอกไหลเข้ามาปะปน <ul style="list-style-type: none"> - การที่ประตुरะบายน้ำชำรุดหรือมีปัญหาเป็นเรื่องของการบริหารจัดการภายในของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องดำเนินการแก้ไขให้กระบวนการระบายน้ำเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ที่	ประเด็นโต้แย้ง	สรุปคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
		<ul style="list-style-type: none"> ■ กรณีอุปกรณ์ภายในระบบบำบัดน้ำเสียเกิดชำรุด เช่น ปิมน้ำ <ul style="list-style-type: none"> - การชำรุดของอุปกรณ์ภายในระบบบำบัดน้ำเสียเป็นเหตุการณ์ที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษควรคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นได้เป็นปกติ จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวที่จะตรวจสอบและบำรุงรักษาให้อุปกรณ์อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา
๓/	<ul style="list-style-type: none"> ➤ แหล่งกำเนิดมลพิษไม่ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ (ไม่ได้เพิกเฉย) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ การที่จะถือว่าแหล่งกำเนิดมลพิษได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็ต่อเมื่อได้จัดการแก้ไขปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้โดยตลอด การที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเข้าไปตรวจสอบแล้วพบว่า น้ำทิ้งมีค่าไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า แหล่งกำเนิดมลพิษยังไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ■ ดังนั้น แหล่งกำเนิดยังคงมีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต่อไป
๔	<ul style="list-style-type: none"> ➤ แหล่งกำเนิดมลพิษอยู่ระหว่างการขอเชื่อมต่อระบายน้ำไปยังระบบบำบัดน้ำเสียรวม 	<ul style="list-style-type: none"> ■ การขออนุญาตเชื่อมต่อระบายน้ำทิ้ง เป็นการขออนุญาตระบายน้ำออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้ง มิใช่การจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้ ■ ดังนั้น แหล่งกำเนิดมลพิษยังมีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต่อไป

ที่	ประเด็นโต้แย้ง	สรุปคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙	➤ ผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษ ขัดแย้งกับผลการตรวจวิเคราะห์ของกรมควบคุมมลพิษ	<ul style="list-style-type: none"> ■ การตรวจสอบของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ เป็นการตรวจวิเคราะห์โดยห้องปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และเป็นการตรวจวิเคราะห์ด้วยวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ■ ดังนั้น การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงเป็นผลการตรวจสอบที่ถูกต้องและเชื่อถือได้
๑๐	➤ การตรวจสอบไม่เป็นธรรม เนื่องจากไม่เข้าตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษข้างเคียง	<ul style="list-style-type: none"> ■ การตรวจสอบของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษดำเนินการภายใต้ “แผนปฏิบัติการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่...” ซึ่งแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว ■ ดังนั้น การตรวจสอบของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ จึงมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด

กองกฎหมาย กรมควบคุมมลพิษ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๖๗

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๐